

TÜRK-İS

TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI

KONFEDERASYONU YAYIN ORGANI

CAK 1990

SAYI : 243

SÖZLEŞMELİ PERSONEL KARARNAMESİ YÜRÜRLÜĞE GİRDİ..

ÇALIŞMA BARIŞI TEHLİKEDE

AYLIK
EĞİTİM
VE
MESLEK
DERGİSİ

TÜRK-İŞ

TÜRKİYE
İŞÇİ
SENDİKALARI
KONFEDERASYONU
AYLIK
YAYIN
ORGANIDIR

**OCAK
1990
SAYI : 243**

SAHİBİ :
TÜRKİYE İŞÇİ
SENDİKALARI
KONFEDERASYONU
ADINA
GENEL BAŞKAN
ŞEVKET YILMAZ

MÜESSESE MÜDÜRÜ :
MUSTAFA BAŞOĞLU

YAZI KURULU :
BURHAN DODANLI
ERKİN OKAY

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ :
ERDAL TÜT

FOTOĞRAFLAR :
NİHAT ÜSTÜN

DERGİ ADRESİ :
TÜRK-İŞ GENEL MERKEZİ
KIZILAY-ANKARA
Tel : 133 38 24
Fax : 133 68 09

ABONE :
Yurtiçi, 6 aylık 9.000.-TL.
Yıllık 18.000.-TL.
Yurtdışı 6 aylık 20.000.-TL.
Yıllık 40.000.-TL.

TİSAMAT BASIM SANAYİ
TEL : 118 95 62 — ANKARA

DERGİMİZ
BASIN AHLAK
YASASINA UYAR

BASKI TARİHİ : 12.2.1990

İçindekiler

- 1** TÜRK-İŞ: "399 SAYILI KHK İLE ANAYASA'NIN 128 İNCİ MADDESİ İHLAL EDİLDİ.."
- 2** TÜRK-İŞ'İN GENELGESİ..
- 3** ÇALIŞMA HAYATININ ÇIKMAZLARI TV'DE CANLI YAYINDA ANLATILDI..
- 5** TARIM-İŞ'İN AOÇ'DEKİ GREVİ SÜRÜYOR..
- 6** TÜRK-İŞ'İN TEPKİSİ
- 7** MADEN OCAĞINDA GRIZU PATLADI..
- 8** "ÇAĞDAŞ DEMOKRASİYE ULAŞMADA SENDİKALARIN ROLÜ" SEMPOZYUMU BÜYÜK İLGİ GÖRDÜ...
- 12** EĞİTİM SEKRETERLERİ TOPLANTISI..
- 13** ADANA VE BURSADA SEMİNERLER..
- 16** OCAK'90 GIDA HARCAMASI..
- 17** ZİYARETLER..
- 19** TÜRK-İŞ ÜYESİ KURULUŞLARDA İŞÇİ SAYILARI...
- 20** DEMOKRASİYİ KORUMAK İÇİN..
- 21** SOSYAL GÜVENLİK..
- 23** SOYDAŞLARIMIZIN SORUNLARI İCFTU GÜNDEMİNDE..
- 24** AZERBAIJAN OLAYLARI NEDENİYLE SOVYETLERİN PROTESTO EDİLMESİNİ İSTEDİK..

TÜRK-İŞ : “399 SAYILI KHK İLE ANAYASA’NIN 128 İNCİ MADDESİ İHLÂL EDİLDİ..”

- TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, Kararnamenin Çıkması Üzerine Yaptığı Açıklamada “29 Ocak Günü Çıkarılan Kararname ile Hükümet Kamu Kesiminde Sendikacılık Hareketine Son Verme Arzusunun Yeni bir Belgesi Sergilenmiştir,” Dedi.

- Açıklamada “TÜRK-İŞ 15. Genel Kurulunda Belirlenen İlke ve Kararları Doğrultusunda Her Türlü Eylemin Yapılması İçin Program Hazırlıklarını Sürdüren Yönetim Kurulumuz; Konuyu Uluslararası Platforma da Kaydırarak Türkiye’yi Özel Pragrafa Alan ILO’nun Yıllık Konferansına Götürecektir” Denildi..

Hükümetin, kamu kesiminde personel çalıştırmasıyla ilgili çıkartmış olduğu ve kamuoyunda ‘Sözleşmeli Personel Uygulaması’ olarak bilinen 308 ve 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerin 22 Aralık 1988 tarihinde iptali üzerine yeni bir yasa hazırlığına giriştiği biliniyordu.

Anayasa Mahkemesi’nin. Anayasa’nın 128, 7, 10, 91 ve 124. Maddelerine aykırı bularak iptal ettiği, KİT’lerde Sözleşmeli Personel İstihdamını öngören yasanın yerine yeni KHK hazırlıkları, 29 Ocak günü açıklanan 399 Sayılı Kararname ile yeni bir şekil aldı.

Açıklanan kararname ile Anayasa’nın 128 inci maddesine aykırı olarak Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği önceki kararnamelerin benzeri ortaya kondu. Bu hükme göre, işçilik haklarından koparılan 200 bin civarında KİT çalışanın statüsünde yeni ve açık bir durum getirilmedi. Böylece, Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği hükümler aynen korundu.

“KAMU KESİMİNDE GİDEREK SENDİKACILIĞA SON VERME ARZUSU SERGİLENMEKTEDİR..”

Konuyla ilgili olarak TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu 31 Ocak gü-

nü kamuyonuna bir açıklama yaparak “399 Sayılı Kanun Hükmünde kararname ile Hükümetin Anayasasının 128. maddesini ihlâl ettiğini, kamu kesiminde sendikacılığa giderek son verme arzusunun sergilendiğini” açıkladı.

TÜRK-İŞ YÖNETİM KURULU AÇIKLAMASI

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu açıklaması şöyle:

“29 Ocak günü açıklanan 399 sayılı Kanun Hükmündeki Kararname ile Hükümet, kamu kesiminde sendikacılık hare-

ketine son verme arzusunun yeni bir belgesini sergilemiştir.

Anayasa'nın 128. maddesinin son paragrafı, 'Üst kademe yöneticilerinin yetiştirilme usul ve esasları kanunla özel olarak düzenlenir' hükmünü getirmesine rağmen; Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği önceki Kararnamenin yeni bir benzeri ile işçilik haklarından koparılan 200 bin civarında çalışanın statüsü aynen kalmakta, sorunun üst kademe yöneticileriyle ilgili olmadığı bilinmektedir.

Sözleşmeli Personel uygulaması ile kamu kesiminde işçilikten koparılarak sendikasıztırma girişimlerinin süreceğinden kaygı duyulmaktadır.

KAMUDA SENDİKASIZLAŞTIRMA GİRİŞİMİ İLO'YA GÖTÜRÜLECEKTİR.

Ulusal plâformda hür sendikacılık hareketinin önündeki engellerin kaldırılması amacıyla TÜRK-İŞ 15. Genel Kurulunda belirlenen ilke ve kararlar doğrultusunda her türlü eylemin yapılması için program hazırlıklarını sürdüren Yönetim Kurulumuz; konuyu Uluslararası plâforma da kaydırarak Türkiye'yi özel paragrafa alan ILO'nun yıllık Konferansına götürecektir.

Türkiye'de çalışma barışı giderek endişe verici bir noktaya doğru siyasal iktidarca sürüklenmektedir.

TÜRK-İŞ, çalışma barışının bozulması ile sosyal barışın da tehlikeye gireceğini bir kez daha hatırlatmayı görev saymaktadır."

TÜRK-İŞ'İN GENELGESİ..

"29 Ocak 1990 Tarih ve 20417 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 399 sayılı Kanun hükmünde kararname ile Kamu İktisadi Teşebbüsleri personel rejimi yeniden düzenlenmiştir.

Anayasa Mahkemesinin 8 Ekim 1989 Tarih ve 20306 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 16.5.1989 Tarih ve 989/4-23 karar sayılı iptali ile ilgili gerekçeye aykırı yönleri bulunan 399 sayılı KHK. hakkında Anayasa Mahkemesine müracaat edileceği tabiidir.

Ancak, bu işlem gerçekleşinceye kadar 399 sayılı KHK.'nin 14 ve 60 ncı maddelerinin doğurduğu bazı tereddütlere teşkilatımızın dikkatini çekmekte yarar görülmüştür.

Nitekim 399 sayılı KHK.nin yasaklar başlığını taşıyan beşinci bölümünde yer alan 14 ncü madde "*Sendikal Faaliyet ve Grev Yasağını*", 18 ncü madde ise "*Siyasi Faaliyet Yasağını*" düzenlemekte ve sözleşmeli personelin "*her hangi bir sendikaya üye olması, sendikal faaliyette bulunması, grev kararı vermesi, bu yolda propaganda yapması, herhangi bir greve veya grev teşebbüsüne katılması, desteklemesi veya teşik etmesi*" ile "*teşebbüs ve bağlı ortaklıkların bu KHK. ye tabi personelinin siyasi faaliyette bulunması ve siyasi partilere üye olması*" yasaklanmaktadır.

399 sayılı KHK.'nin 60 ncı maddesinde ise *bu KHK.'nin ceza, sendikal faaliyet ve grev yasağı ile siyasi faaliyet yasağına ilişkin hükümlerinin kanunlaştığı tarihte, diğer hükümlerinin yayımı tarihinde yürürlüğe gireceği*" belirtilmiştir.

Bu duruma göre 399 sayılı KHK.'nin 14, 18 ve Ceza ile ilgili hükümleri dışındaki maddelerinin 29 Ocak 1990 tarihinde yürürlüğe girdiği konusunda herhangi bir tereddüt bulunmamaktadır.

KHK.'nin 14, 18 ve Ceza ile ilgili maddeleri ise, Anayasanın 91 ncı maddesine göre yayınlandığı gün görüşülmek üzere TBMM ne sevk edilen KHK.'nin kanunlaştığı tarihte yürürlüğe girecektir.

Konfederasyonumuza bağlı bazı sendikaların 29 Ocak 1990-tarihinden itibaren 399 sayılı KHK.'nin TBMM. de görüşülüp kanunlaşacağı tarihe kadar olan süre içerisinde sözleşmeli personelin üye yapılıp yapılamayacağı konusunda tereddüde düştükleri anlaşılmaktadır.

Bu konuda konfederasyon olarak;

a) *Sözleşmeli personelin 399 sayılı KHK.nin TBMM.de kanunlaşacağı tarihe kadar olan süre içerisinde sendikaya kaydedilmelerine yasal bir engel bulunmadığı,*

b) 399 sayılı KHK.'nin TBMM.'de 14, 18 ve Ceza Maddeleri'de dahil aynen kanunlaşması halinde, bu statüye dahil üyelerin, üyelikle ilişkilerinin kesilebileceği ve haklarında ceza hükümlerinin uygulanabileceği,

c) *TBMM.'ne sevk edilmiş olan 399 sayılı KHK.'nin halen Bütçe ve Plân komisyonunda diğer emsalleri gibi görüşülmek üzere sırada beklediği ve yaptığımız temaslara göre Hükümet tarafından öncelik ve ivedilik teklifi gelmediği takdirde sırasının gelmesinin uzun bir süreye mutevakkıf olduğundan bilgi edinilmesi rica ederiz."*

BAŞKAN YILMAZ GAZETECİ YAVUZ DONAT'IN SORULARINI CEVAPLANDIRDI..

- Yılmaz : Kaçak işçi çalıştırmalara işaret edecek Bakanlığın denetimlerini arttırmasını gerektiğini söyledi..
- TÜRK-İŞ Başkanı Anayasa değişikliğinden söz ederek "Türk halkı elbette demokrasi istiyor" dedi..

ÇALIŞMA HAYATININ ÇIKMAZLARI TV'DE CANLI YAYINDA ANLATILDI..

Televizyon 1. kanalında 25 Ocak Perşembe günü yayınlanan canlı yayında; Türk-İş Genel Başkanı **Şevket Yılmaz** gazeteci-yazar **Yavuz Donat**'ın sorularını cevaplandırdı.

Sürenin dolmasına rağmen, sorunların bitmediğini söyleyen **Yılmaz**, fazladan 3 dakika daha kullanırken sert bir üslup kullandı.

Donat'ın giriş konuşmasından sonra söz alan **Yılmaz**, "Türkiye Büyük Millet Meclisi mikrofonunda yemin eden tüm milletvekillerine, sorumlu devlet ve hükümet yetkililerine yüce milletimin huzu-

runda sesleniyorum" dedi ve şöyle devam etti:

"Asıl amacı çalışanların, emeklilerin yaşam düzeylerini yükseltmek ve enflasyona karşı korumak olan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı ne gibi önlemler almıştır sorusu öncelikle akla gelebilir.

"Ülkemizde toplu pazarlık şartlarının normal işlemediği, özellikle kamu kesiminde müdahalelerin olduğu ve sendikaların karşılaştıkları güçlükler bakımından Sayın Bakan acaba çalışma barışının sağlanabileceğine inanmakta mıdır?"

Tüm kesimlerin yaşadığı sorunların açık olarak belli olduğuna, bunların çözümü için Meclis'te görev yapanların harekete geçmeleri gerektiğine işaret eden **Yılmaz** konuşmasını şöyle sürdürdü:

**İŞÇİ SAĞLIĞI VE
İŞGÜVENLİĞİ
AÇISINDAN BAKANLIK
NELER YAPMIŞTIR?.**

"İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği açısından gerek Çalışma ve Sos-

yal Güvenlik Bakanlığı, gerekse Sosyal Sigortalar Kurumuna bağlı müfettişlerin yaptıkları denetimlerin yetersiz kalması acıdır.

“Daha üç gün evvel İstanbul’da kaçak işçi çalıştıran, Devlete tek kuruş vergi vermeden, 5 metrekaarelik yerde 20 kişi çalıştıran işverenin yerinde 8-10 yaşlarında çocuklar dahil 16 vatandaşımızın ölümünden üzüntü duymayan bir insan olabilir mi? Bu işyeri kaçıktır. Bunların üzerine gidilmediği takdirde ileride yüce Meclis’te yemin eden milletvekillerinin çocukları da böyle işyerlerinde çalışmayacaklar mı, kim aksini söyleyebilir?”

• Yılmaz’ın Konuşmasından :

“Şu anda kendi paramızla kurduğumuz Sosyal Sigortalar Kurumunu modernize edemiyoruz.. DPT bizim paramızın sahibi değildir. Hastanelerdeki kuyrukları görmek lâzımdır..”

Donat’ın, Cumhurbaşkanı’nın Anayasa değişikliği ve toplumsal uzlaşmadan söz ettiğini, siyasi partilerin de Anayasa değişikliği istediğini, Türk-İş’in bu konudaki görüşlerinin ne olduğunu sorması üzerine Yılmaz şu cevabı verdi :

“Türk-İş görüşü Meclis’te grubu bulunan Ana muhalefet partisi, muhalefet partisi ve iktidar partisi yetkililerine, tüm milletvekillerine verilmiştir. Komisyonun raflarında tozlanmaya terk edilmiştir.

“Elbette Türk halkı demokrasi istiyor. Yasaksız bir demokrasi istiyor. Ancak, lafta kalmadan sorunlar ele alınmalıdır. Halkımız artık laf dinlemek istemiyor. Bir an önce

yasaklardan arınmış bir Anayasa ve demokrasi istiyor. Gerisi laf-ı güzafıdır.”

Donat’ın “Siz, Türkiye’nin en büyük işçi kuruluştur. Özel dostluklarınız var. Müktesebatınız da bu kadar iyi olduğuna göre şahsi dostluklar önemli. Azerbaycan’da soydaşlarımız bir soykırımı ile karşı karşıya. Bu konuda ne yaptınız, ya da neler yapmayı düşünüyorsunuz?” sorusuna da Yılmaz şu karşılığı verdi :

“Çok teşekkür ederim. Türk halkına bu konuda Türk-İş’in mesajını iletme imkanı verdiniz.

“98 Ülkede 141 Konfederasyonun bağlı bulunduğu 86 milyon üyeli Hür Dünya İşçi Sendikaları Konfederasyonu ICFTU’ya, bugünkü Ortak Pazar ülkelerinin tüm işçilerinin bağlı bulunduğu Avrupa İşçi Sendikaları Konfederasyonu ETUC’a, bu konudaki görüşümüz hem yıldırım telgrafla, hem de Fax’la gönderilmiştir. Ben de orada İcra Kurulu üyesiyim. Doğrudur, eski dostluklarımız da vardır. Metni aynen okuyorum. (Yılmaz, dergimizin diğer sütunlarında yer alan telgrafı okudu. Telgrafta, bu kuruluşların uluslararası platformlarda ve Birleşmiş Milletler nezdinde olayı protesto etmeleri isteniyordu.)

TÜRK HALKI TEŞKİLATLANMADAN ACİZ DEĞİLDİR...

Donat, tüm kesimler bakımından, 55 milyonluk Türkiye’de örgütlenme olayının 2,5 milyon kişiyi kapsadığı, bunun da son derece yetersiz olduğunu hatırlatması üzerine de Yılmaz şöyle dedi:

“Türkiye, Birleşmiş Milletler Çalışma Örgütü ILO’nun kurucu üyesidir. 154 Ülke bu kuruluşta temsil edilmektedir. Elbette Türk halkı teşkilatlanmadan aciz değildir. Aciz olan Anayasa ve Yasalardır.

“Türk halkı birlikte olmaktadır yanadır. Türk halkı cemiyetler etrafında birleşmekten yanadır. Hiçbir Avrupa ülkesinden de geri kalmaz. Ama gelin görün ki; milletin elini kolunu bağlayan bu Anayasa ve Yasalardır. Türkiye’de memurlar, öğretmenlerin tümü dahil, çiftçiler, esnaf ve şu anda teşkilatlanmamış birçok işyerinde çalışanların teşkilatlanabilmesi halinde, ülke sorunlarının çözümlüne daha isabetli teşhisler konulabilir, çözüm yolları bulunabilir, daha ağırlıklı baskı grupları oluşur. Bu da yasaksız demokrasinin Türkiye’de egemen kılınması ile mümkündür.”

Donat’ın, sürenin dolduğunu belirterek konuşmayı bitirmek istemesi üzerine Şevket Yılmaz müdahale ederek, “Daha bitmedi ki, sorunlarımız var” dedi ve Donat’ın “Sayın Başkan bir de zaman sorunu var” demesine rağmen şunları söyledi:

HASTANELERDEKİ KUYRUKLARI GÖRMEK LAZIM...

“Şu anda kendi paramızla kurduğumuz Sosyal Sigorta-

1990'nin
İlk
Grevi

TARIM-İŞ'İN AOÇ'DEKİ GREVİ SÜRÜYOR..

TARIM-İŞ Sendikası, Ankara'da kurulu Atatürk Orman Çiftliği işyerlerinde sürdürdüğü toplu iş sözleşmesinde anlaşma sağlanamaması üzerine 16 Ocak günü başlattığı grevi sürdürüyor.

BAMYACI : ÜRETİMDEN FAYDALANAMIYORSAK, DURDURUNUZ..."

Grevin başlatılması sırasında düzenlenen törene katılan TÜRK-İŞ Genel Teşkilatlandırma Sekreteri Mehmet N. **BAMYACI**, 1990 yılına uygulanacak grevlerde TÜRK-İŞ'in maddi ve manevi desteğinin daha da artacağını vurgulayarak özetle şöyle dedi :

"— 500 işçimizin çalıştığı Atatürk Orman çiftliğinde, işçi arkadaşlarımız büyük sıkıntı içindedir. Bu işçilerin durumlarını hiçkimse görmezlikten gelemez.

Biz, araba, yat, kat istemiyoruz. 1980'de soframızda ne varsa onu istiyoruz. Biz üretimden faydalanamıyorsak, bu üretimi durdurunuz. Gerçek bal arısı olan işçilerimizin balını, eşek anları yiyor."

ÖZDEŞ : "ADIMIZ İŞÇİ, KANUNUMUZ YOK!.."

TARIM-İŞ Sendikası Genel Başkanı Sabri ÖZDEŞ'de yaptığı konuşmada

haklı grevin istekler gerçekleşinceye kadar süreceğini kaydederek özetle şöyle dedi :

"— Bizim adımız işçi, kanunumuz yok diye, çalışma koşullarını diledikleri gibi belirlemeye çalışmaktadırlar. Sözleşme masasında her türlü isteklerine boyun eğeceğimizi sananlar, bu grev ile yanıldıklarını anlamışlardır. Bugün Atatürk Orman Çiftliğinde ücretler, 130-140 bin lira arasındadır. Sadece aylık mutfak

masrafının 400 bin lira olan Ankara'da, bu ücretle geçinmenin, hatta yaşamının mümkün olduğunu iddia etmek gülünçtür."

Atatürk Orman Çiftliği işvereni ile TARIM-İŞ Sendikası arasında yapılmakta olan toplu iş sözleşme görüşmelerinde, başta ücretler ve çalışma saatleri ve geçici işçilerin durumları olmak üzere 17 maddede anlaşmazlığa düşüldüğü bildirildi.

Atatürk Orman Çiftliği işyerinde çalışan 500 işçinin başlattığı grevi, ziyaret eden TÜRK-İŞ Genel Teşk. Sekr. Mehmet **BAMYACI**, öteki sendika liderleriyle birlikte grevin hayırlı olmasını diledi.

lar Kurumunu modernize edemiyoruz. DPT bizim paramızın sahibi değildir. Hastanelerde kuyrukları görmek lazımdır. Hastalarımıza üç ay sonrası için randevu verebiliyorsak, üç ay onların yaşayacağını kim tahmin edebilir?

"Ayrıca, Sayın Bakan eğer buraya gelecekse bu hususun daha kendisine sorulm. Grev yapan işçilerin çadırlarını kaldırdılar. Grevi de kaldıracaklar mı?

"Hemen söylüyorum, 19.12.1984 tarihinde Yüce

Meclis'te Çalışma Bakanlığı bütçesi üzerinde yaptığı konuşmayı Sayın Bakan bir kere daha okuyarak gelsin. Herkes eski olacaktır. Hiçbirimizin sandalyesi baki değildir. Kırmızı plakalar yarın beyaz plakaya dönüşebilir. Oradayken bu dertlere çare bulmaları gereken her yetkili ve etkinin bizleri dinlenmesi gerekir. Diyalog diye diye bizim elimizi kolumuzu, dilimizi bağladıktan sonra ne bekliyorlar?"

Konuşmanın bu kısmında Yavuz Donat yine araya girerek sorunların çok olduğunu, bir başka programda yine konuların ele

alınabileceğini belirtince Şevket Yılmaz şunları söyledi:

"Esas sigortalım, emeklim, hele hele şu karmaşık hale gelen süper emekli artık Devlete itimadını kaybettiyse bu çok düşündürücüdür. Al milletin parasını, koy kasana, sonra da verdiği sözü yerine getirme. Bana yarın yüzde yüz doğru olanı da inandıramazlar. Bundan halkım üzüntü duyar, dar ve sabit gelirim üzüntü duyar. Yalnız bunları dinlemek de çözüm değildir. Tatbik etmek gerekir. Teşekkür ediyorum size ve değerli vatandaşlarıma.

Bir Emniyet Mensubu ve Arkasından
Değerli Bilim Adamı Prof. Muammer AKSOY
Öldürüldü...

“CİNAYETLERİ, ŞİDDETLE VE NEFRETLE KINIYORUZ”..

• TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, Muammer AKSOY'un Öldürülmesi Üzerine Yayınladığı Bildiride, Cinayeti Kınadığını Kaydederek “Tırmanan Anarşi, Temel Halk ve Özgürlüklerinin Kazanım Sürecini Uzatmaktadır” dedi.

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, Türk Hukuk Kurumu ve Atatürkçü Düşünce Derneği Başkanı eski milletvekili Muammer AKSOY'un öldürülmesini 1 Şubat günü üzerine yayınladığı bildiride; cinayeti şiddet ve nefretle kınadığını kaydederek, “Tırmanan anarşi, temel hak ve özgürlükleri kazanım sürecini uzatmaktadır.” dedi.

TÜRK-İŞ YÖNETİM KURULU'NUN AÇIKLAMASI

“Üç gün önce bir emniyet mensubunun şehit edilmesinin kamuoyu vicdanında açtığı yara kanarken, dün de Türk Hukuk Kurumu ve Atatürkçü Düşünce Derneği Başkanı, eski milletvekili değerli insan, Atatürk ilke ve ideallerinde taviz vermeyen savunucusu Prof. Muammer AKSOY'un alçakca öldürülmesi, anarşi ve terörün ayak sesleri olarak değerlendirilmeli, ulusca bu konuda ortak duygularımızın sonucu olarak son derece dikkatli davranılmalıdır.

Tırmanma eğilimi gösteren anarşinin en büyük tahribatı, tüm kurum ve kuralları işlerlik kazandırmaya çalıştığımız demokrasi için mücadele ve bu hakları kazanım sürecini uzatmasında görülecektir.

“ULUSUMUZ CİDDİ KAYGILAR İÇİNDEDİR..”

Türk İşçi Hareketi, bu cinayetleri şiddetle ve nefretle kınamaktadır.

Ulusumuz ciddi kaygılar içindedir.

Böylesine kanlı olaylarla ortaya çıkan bir başka gerçek de; yıllarca işçi hak ve özgürlüklerinin anarşi ve terörün sebebi olduğu iddialarının iflâs edışıdır.

TÜRK-İŞ, insan hakları, çoğulcu ve özgürlükçü demokrasi kuralları, Atatürk ilkeleri milli, demokratik, laik ve sosyal hukuk devleti anlayışı çerçevesinde çalışanların hak ve menfaatlerini korumak ve geliştirmenin yanısıra; bu amacın gerçekleştirilmesine engel teşkil eden komünizm, faşizm, gericilik, yoksulluk, cehalet ve sefaletle, devletin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğünün zedelenmesini hedef alan faaliyetlerle mücadele etmeyi amacı olarak belirlemiştir.

Bu amaç doğrultusunda mücadelesini eksiksiz sürdürecektir.”

MADEN OCAĞINDA GRIZU PATLADI..

Zonguldak faciasının kurbanları
geride 15 yetim bıraktı

Grizu acısı!

Amasra havzasında grizu patlamasında
ölen madencilerin sayısı 5'e yükseldi...

Facia kurbanlarının cenazeleri gözyaşları için
de toprağa verildi. Genel Maden-İş Sendikası
Eğitim Sekreteri Sabri Cebeçik, "İhmal ve
Üretim zorlaması faciaya yol açtı" dedi...

Mustafa ALTINTAŞ - Mustafa MOĞRAZ - Yüneri ÖZALP

ŞEVKET YILMAZ

“Bu Kazalar, Önlemlerin Alınmaması Nedeniyle Cinayete Dönüşmeye Başladı”..

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ, Zonguldak Amasra maden ocağında 30 Ocak günü meydana gelen grizu patlaması sonucu 5 işçinin hayatını kaybetmesi, 3 işçinin de yaralanması nedeniyle yaptığı açıklamada; işçi sağlığı ve iş güvenliği konusunda yıllardır ısrarla istedikleri önlemlerin alınmaması yüzünden bütün işkollarında iş kazalarının arttığını öne sürerek, “Bu kazalar, önlemlerin alınmaması nedeniyle cinayete dönüşmeye başladı” dedi.

MADEN İŞKOLUNDA ŞARTLAR DAHA KÖTÜ

“Ülkemizde hemen her gün ve bütün işkollarında iş kazaları meydana gelmektedir. Özellikle maden işçilerimizin maruz kaldıkları kazalar, toplu ölümlere neden olmakta; her facia sonunda işçi sağlığı ve iş güvenliği ko-

nusunda önlemler almakla görevli olanlar bir-iki demeçle olayı geçiştirmektedirler.

Amasra maden ocağındaki grizu faciası da bu ihmalin uzantısıdır.

Bu kazalar, yeterli önlemler alınmaması nedeniyle cinayete dönüşmeye başlamıştır.

Ölen işçilerimizin ailelerine başsağlığı, yaralılara acil şifalar diliyor, bu gibi kazaların tekrarlanmamasını temenni ederek, yetkilileri derhal önlemler almaya davet ediyorum.”

BAŞSAĞLIĞI TELGRAFİ

TÜRK-İŞ, Yönetim Kurulu, Amasra Maden Ocağında grizu patlaması sonucu işçilerin hayatını kaybetmesi üzerine Genel Maden-İş Sendikası'na başsağlığı dileyen telgraf göndererek, duyulan üzüntü belirtildi...

Ölen işçilere rahmet ve ailelerine başsağlığı dileyen telgrafta şöyle denildi.

“Sayın Şemsi Denizer
Genel Maden-İş Sendikası Genel Başkanı
ZONGULDAK

Amasra maden ocağında meydana gelen ve 5 işçimizin ölümü, üç işçimizin de yaralanmasına yol açan grizu patlamasını büyük üzüntü ile öğrendik.

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği ile ilgili önlemleri almakla görevli olanları kınayan mesajımız kamuoyuna basın kanalıyla duyurulmuştur.

Ölenlere Tanrı'dan rahmet, ailelerine ve camianıza başsağlığı, yaralılara acil şifalar dilerken, benzer kazaların tekrarlanmamasını temenni ederiz.

Saygılarımızla
TÜRK-İŞ YÖNETİM KURULU”

22-23 Ocak tarihlerinde İstanbul'da yapılan "Çağdaş Demokrasiye Ulaşmada Sendikaların Rolü" sempozyumuna katılanlardan bir grup..

"Çağdaş
Demokrasiye
Ulaşmada
Sendikaların Rolü"

SEMPOZYUMU BÜYÜK İLGİ GÖRDÜ..

• **YILMAZ : "Sağlıklı Bir Demokrasi İçin Görev Sadece İşçi Hareketi'nin Değil, Siyasi Partilerden Üniversitelere, Kitle Örgütlerinden Sokaktaki Sade Vatandaşa Kadar Herkese Düşen Paylar Vardır.."**

• **İki Gün Süren Sempozyuma; Türk-İş'e Bağlı Sendikaların Genel Eğitim Sekreterleri ve Eğitim Uzmanları Katıldı..**

TÜRK-İŞ'in düzenlediği
"Çağdaş Demokrasiye Ulaşmada
Sendikaların Rolü" sempozyumu

22-23 Ocak tarihlerinde İstanbul'da
yapıldı.

Sendikaların Genel Eğitim Sekreterleri ile eğitim uzmanlarının ka-

“1990 EYLEMLERE SAHNE OLACAK YIL OLACAKTIR..”

TÜRK-İŞ 15. Genel Kurulda alınan ilke kararları doğrultusunda 1990 yılının eylem yılı olacağına işaret eden Türk-İş Genel Başkanı *Yılmaz*, bu sempozyumun Genel Eğitim Sekreterleri düzeyinde yapılmasının özel bir amacı olduğunu belirterek konuşmasını şöyle sürdürdü :

“15. Genel Kurulumuzu geride bırakalı henüz bir ay olmuştur.

“Yoğun sorunlarımızın bulunduğu, genel kurulda belirlenen ilke ve hedefler için program çalışmalarımızın bütün yoğunluğuyla devam ettiği günlerde, böyle bir sempozyum düzenlenmesinin, bunu takiben de Eğitim Sekreterlerimizle biraraya gelmemizin son derece önemli sebepleri vardır.

“1990 yılı, 15. Genel Kurulda dile getirilen sorunların çözümünü bakımından büyük eylemlere sahne olacak bir yıldır.

“Bu eylemlerin başarıyla uygulanacağını en büyük göstergesi de, geçtiğimiz yıl meydana gelen ve adına (Bahar eylemleri) dediğimiz işçi hareketleridir.

Başkan Yılmaz Konuşmasında, “Sağlıklı Bir Demokrasi İçin Herkesin Üzerine Düşeni Yapması Gerektiğini” söyledi...

tıldığı sempozyumun açış konuşmasını yapan Türk-İş Genel Başkanı *Şevket Yılmaz*; demokrasi ağırlıklı eğitim çalışmalarının Üniversite ile işbirliği yapılarak yıllardır çeşitli olaylar nedeniyle uygulandığına işaret ederek, *“Sağlıklı bir demokrasi için görev sadece işçi hareketinin değil, siyasi partilerden üniversitelere, kitle örgütlerinden sokaktaki sade vatandaşlara kadar herkese düşen bir pay vardır”* dedi.

YILMAZ : “ÜNİVERSİTE DESTEĞİNDEN YOKSUN HIÇBİR HAREKETİN BAŞARI ŞANSI YOKTUR..”

“Şunu unutmamak gerekir ki, üniversite desteğinden yoksun hiçbir sosyal, ekonomik, kültürel ve siyasi hareketin başarı şansı yoktur” diyen *Yılmaz*, 6 Eylül 1987 referandumu öncesi üniversitelerin öğretim üyeleriyle birlikte 33 il merkezinde *“Demokrasi ve Hür Sendikacılık”* konulu toplantılar düzenlediklerini hatırlatarak şunları söyledi :

“Hatırlanacağı üzere aynı yıl yapılacak genel seçimler öncesi de

hür sendikacılık önündeki engeller ve yasaksız demokrasi konularında yaptığımız toplantılarda, çağdaş demokrasi konusundaki hassasiyetimiz ortaya konulmuş, yerel seçimlerin öne alınması ile ilgili referandumda da yurt dışında “Hayır” kampanyası açılırken, çağdaş demokrasinin nasıl olacağı anlatılmıştır”

Sempozyumda AAFLI Türkiye Direktörü Valentin Suazo'da bir konuşma yaptı..

Sendikaların
Eğitim
Sekreterleri ile
uzmanların
katıldığı
sempozyumda
sendika genel
başkanları ve
davetliler
konuşmaları ilgi
ile izlediler..

“İşçilerimiz, sendikalarının önderliğinde bugüne kadar batı ülkelerinde bile akla gelmemiş öylesine eylem şekilleri uygulamışlardır ki; kamu kesiminde 600 bin işçiyi kapsayan toplu iş sözleşmelerinde yüzde 150 civarında ücret artışı sağlanmasında da en büyük etken olmuşlardır.

“Sendikalarımızın eğitim sekreterleri, eğitim programlarında, çalışan kesimlerin uğradığı hak-sızlıklarının temelinde uygulanan demokrasi modelinin yattığını anlatmak, bu konuda her sendikamızın değerli öğretim üyelerinin bilgi birikimlerinden yararlanmalarını sağlamak zorundadırlar.

“Şunu unutmamak gerekir ki; üniversite desteğinden yoksun hiçbir sosyal, ekonomik, kültürel ve siyasal hareket başarı şansına sahip değildir.

“Türk işçi hareketinin tam bir disiplin içinde, sendikalarının ve konfederasyonun bir çağrısı ile derhal harekete geçecek bir organizasyon içinde olmasını sağlayacakların başında Eğitim Sekreterlerimiz gelmektedir.

“Bunun için (Çağdaş Demokrasiye Ulaşma Sendikaların Rolü) sempozyumuna değerli eğitim sekreterlerimiz ve eğitim görevli si uzmanlarımız davet edilmiştir.”

“SÖZLEŞMELİ PERSONEL KONUSUNDA HÜKÜMET BİLDİĞİNİ OKUYOR!..”

Şevket Yılmaz, güncel bir konu olduğu için “Sözleşmeli Personel” konusuz üzerinde de görüşlerini açıklayacağını belirterek konuşmasını şöyle tamamladı :

“Sözleşmeli personel uygulaması karşısında sendikalarımızın ve Konfederasyonumuzun verdiği mücadeleye bilinmektedir.

“Hava-İş sendikamızın eski yöneticileri tarafından açılan ve sözleşmeli personelin sendikalı olması, toplu sözleşmelerden yararlanması konulu dava kazanılmış ve Yargıtay’ca onanmıştır.

Sempozyumda ilk
tebliği sunan
Prof. Dr. Emre
Kongar,
“Demokrasiyi
Yeniden Kurarken
Sendikalara
Düşen Toplumsal
Görevleri”
anlattı..

Seminerde
Prof. Dr.
Toktamış Ateş
"Demokrasiyi
Yeniden
Kurarken,
Sendikaların Yeri
ve Önemi"ni
anlattı..

"Daha sonra da Anayasa Mahkemesi bu uygulamayı iptal etmiş, yeni düzenleme yapması için Hükümete tanıdığı süre iki gün sonra dolmaktadır.

"Elde ettiğimiz bilgiler, hazırlanan Kanun Kuvvetinde Kararname göstermektedir ki; Hükümet bildiğini okumaya devam edecektir.

"Kamu kesiminde sendikacılık hareketini daraltmak amacına yönelik bu politika, TÜRK-İŞ topluluğu açısından hiç kuşkunuz olmasın ki gerekli tepkiyi görecektir, sadece bu konu bile büyük bir mücadele programının oluşmasına yeterli olacaktır.

"Bizler, memurların sendikalaşma haklarına kavuşması mücadelesini verirken, işçilerin sendikalarından, toplu sözleşme haklarından koparılması karşısında elbette sessiz kalamayız.

"Burada açıkça ifade ediyorum ki; sendikal hareket önündeki engellerin kaldırılacağı yolunda demeçler veren Sayın Başbakan'ın, böylesine bir politikaya göz yumması ve Bakanlar Kurulundan bu Kararnamenin çıkararak uygulamaya konulması halinde, son derece tehlikeli boyutlara ulaşacak eylemleri gündeme getirmekten asla çekinmeyeceğiz.

"Bunun böyle bilinmesini istiyorum."

SEMPOZYUMDA YAPILAN ÖTEKİ KONUŞMALAR

Çok sayıda Sendika Genel Başkanı tarafından izlenen açılışta

AAFLI Türkiye Direktörü Valentin Suzo da kısa bir konuşma yaptı.

Sempozyumun ilk tebliğini Prof. Dr. Emre Kongar "Demokrasiyi Yeniden Kurarken Sendikalara Düşen Toplumsal Görevler" konusunda sundu.

Kongar, işçi hareketinin 1980 öncesi terör olayları ile ekonominin kötüye gidişinin sebebi olarak gösterildiğini, son 10 yıldaki gelişmelerle bu toplumun aklandığını söyledi.

Prof. Dr. Öner Eyrenci "Çağdaş Demokrasiye Ulaşmada Sendikalara Yasal Engeller" konusunu işledi.

Tebliğden sonra soru-cevap bölümü ile birinci gün sabah programı tamamlandı.

Sempozyumun öğleden sonraki çalışmaları Prof. Dr. Toktamış Ateş tarafından sunulan "Demokrasiyi Yeniden Kurarken Sendikaların Yeri ve Önemi" tebliği ve soru-cevap bölümü ile tamamlandı.

İkinci gün çalışmaları Prof. Dr. Öner Eyrenci ile Doç. Dr. Fazıl Sağlam tarafından sunulan iki tebliğ ile devam etti.

"Çağdaş Demokrasiye Ulaşmada Sendikalara Yasal Engeller" ve "Çağdaş Demokrasiye Ulaşmada Aşılması Zorunlu Engeller" konulu tebliğler, Genel Eğitim Sekreterleri ile tebliğ sahiplerinin soru-cevap şeklinde tartışmalı bölümle tamamlandı.

BAŞOĞLU KAPANIŞ KONUŞMASINI YAPTI

Türk-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Mustafa Başoğlu, seminerin kapanış konuşmasında başarılı bir çalışma yapıldığını, demokrasi ağırlıklı seminerlerle ilgili hazırlanan program taslağının ertesi gün düzenlenecek Genel Eğitim Sekreterleri toplantısında tartışılarak son şeklini alacağını söyledi.

Prof. Dr. Fazıl Sağlam "Çağdaş Demokrasiye Ulaşmada Aşılması Zorunlu Engeller" konusunu anlattı.

BAŞOĞLU : "PROĞRAMLARIMIZIN AĞIRLIĞINI 'DEMOKRASİ' KONUSU OLUŞTURUYOR".

Eğitim Sekreterleri, TÜRK-İŞ'in 1990 Eğitim Programını görüşerek onayladı..

TÜRK-İŞ'e bağlı Sendikaların Genel Eğitim Sekreterleri, 1990 Eğitim Programını görüşmek üzere İstanbul'da toplandı.

22-23 Ocak tarihlerinde uygulanan "**Çağdaş Demokrasiye Ulaşmada Sendikaların Rolü**" konulu sempozyuma da katılan Genel Eğitim Sekreterleri, 24 Ocak günü de TÜRK-İŞ 1990 Eğitim Programı'nı görüşerek kabul ettiler.

BAŞOĞLU TOPLANTININ AMACINI ANLATTI...

Türk-İş Genel Eğitim Sekre-

teri **Mustafa Başoğlu**, toplantıyı açarken yaptığı konuşmada, 15. Genel Kurulda kabul edilen "**Eğitim Raporu**"nu hatırlatarak, "**Raporda belirlenen görüşler doğrultusunda hazırladığımız program sizlere dağıtılmış ve bu konudaki katkılarınız için bu toplantı düzenlenmiştir**" dedi.

AAFLI tarafından yapılan parasal yardımın da tartışıldığı toplantıda kabul edilen eğitim programı 7 Bölümden oluşuyor.

20 İLDE "SOSYAL VE EKONOMİK DEMOKRASİ ANLAYIŞI" SEMİNERLERİ YAPILACAK...

Samsun Eğitim Sitesinde uygulanacak eğitim çalışmalarının yanısıra, 20 il'de "**Sosyal ve Ekonomik Demokrasi Anlayışı**" seminerleri yapılacak, bu seminerlere sendikaların yönetici ve temsilcileri katılacak.

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği, Kadın İşçilerin Sorunları, Eğitimcilerin Eğitimi, Sempozyum - Panel - Konferans ve Kurultaylar, Uzun Devre Kolej eğitimi gibi konular, programın esasını oluşturuyor.

24 Ocak tarihinde İstanbul'da toplanan TÜRK-İŞ'e bağlı Sendikaların Genel Eğitim Sekreterleri TÜRK-İŞ Eğitim Programını görüşerek kabul ettiler.

ADANA ve BURSA'da SEMİNERLER..

29-30 Ocak tarihlerinde Adana'da düzenlenen "Kadın İşçilerin Sorunları" seminerinde konuşan TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Başoğlu çağdaş demokrasiye ulaşmada sendikaların önemli görevleri olduğunu söyledi.

KADIN İŞÇİLERİN SORUNLARI ile İŞÇİ SAĞLIĞI ve İŞ GÜVENLİĞİ SEMİNERLERİ YAPILDI..

- Seminerlerin açılış konuşmalarını yapan TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Mustafa BAŞOĞLU, toplumsal Uzlaşma konusuna değinerek şöyle dedi: "Türkiyemizin şartları kötüdür. Bu şartları kötüleştiren de iktidarın uygulamalarıdır. Bir yandan işçi üzerindeki baskılar sürececek, bir yandan gelin uzlaşalım denilecek olmaz böyle şöyle.. Hangi konuda nasıl uzlaşacağız.."

Türk-İş tarafından düzenlenen, "Kadın İşçilerin Sorunları" konulu seminer, 29-30 Ocak tarihlerinde Adana'da, "İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği" semineri ise, 1-2 Şubat tarihlerinde Bursa'da yapıldı.

Teksif Sendikası Eğitim Salonları'nda düzenlenen her iki seminere, Türk-İş Genel Eğitim Sekreteri Mustafa Başoğlu, bölge temsilcileri, Konfederasyon üyesi sendikaların şube yöneticileri ve çok sayıda işçi katıldı.

BAŞOĞLU'NUN SÖZLERİ :

Kadın ve erkek işçi kursiyerlerin hazır bulunduğu seminerlerin açılış

Adana'daki seminere katılan kadın işçiler

konuşmalarını yapan Genel Eğitim Sekreteri **Mustafa Başoğlu**, 15'nci Genel Kurul ilke kararları hakkında bilgi verdi. Ülkemizde demokrasinin tüm kurum ve kurallarıyla işlerlik kazandırılması mücadelesinin genel kurulca da en önemli ilke kararlarından biri şeklinde benimsendiğini ifade eden **Mustafa Başoğlu**, çağdaş demokrasiye ulaşmada sendikaların, en büyük görevleri üstlenmeleri gerektiğini belirtti ve konu ile ilgili açıklamalarda bulundu.

Çalışan kadınların sorunları ve çözüm yolları konusundaki tesbitleri kağıt üzerinde tutmanın yetmediğini söyleyen **Başoğlu** şunları söyledi: "**ANAP iktidarı diğer sorunlarda ol-**

duğu gibi çalışan kadınların sorunlarına da sevimli ve sıcak bakmadı. Çalışan kadınlarımızın da diğer işçilerle ortak sorunları var. Özellikle evli hanımlarımızın daha başka sorunları var. TÜRK-İŞ olarak sadece üyemiz kadın işçilerin değil, tüm çalışan kadınların sorunlarına eğiliyoruz."

Çalışan kadınlarının sendika ve siyasi parti faaliyetlerine daha az katıldıklarını da ifade eden **Başoğlu**, kadınlarını katıldıkları eylemlerin daha renkli, etkili ve disiplinli olduğunu vurguladı ve kadın işçilerimizin bu gibi etkinliklerde özellikle yer almalarını istedi.

İşçi ücretleri konusunda da değişen **Başoğlu** bu konuda da şöyle

TÜRK-İŞ Kadınlar Bürosu Müdürü Nilüfer Gököz

dedi: "**Ücretlerimiz yetmiyor. Bu açığı da hepinizin bildiği gibi toplu sonuç alamadık. Burada 2 şık söylenebilir. Birincisi, sendikalarımızca gerekli mücadele tam yapılmadığı, denebilir. İkincisi ise bütün gayretlerimize rağmen hükümetin tavrı tam olarak leyhte değişmiyor. Bizce, bu ikinci şık doğru. Evet, hükümet herşeye rağmen bildiğini okuyor."**

TOPLUMSAL UZLAŞMA KONUSU..

Daha sonra "**Toplumsal Uzlaşma**" konusuna değinen **Başoğlu** bu

Gazi Üniversitesi Öğr. Üyesi Doç. Dr. Ufuk Beyazova...

Adana'daki seminere katılan kadın işçilerden bir grup...

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliğinin olmadığı Maden ocaklarında güvenlik önlemlerine büyük ihtiyaç var...

konuda da şunları söyledi: “Şimdi yeni bir üsül buldular. -Oturalım, konuşalım- dönemine giriyor Türkiye. Türkiye’imizin şartları kötüdür. Bu şartları kötüleştiren de iktidarın uygulamalarıdır. Bir yandan işçi üzerindeki baskılar sürececek, bir yandan gelin uzlaşalım denilecek. Olmaz böyle şey. Hangi konuda nasıl uzlaşacağız?”

Hükümet bizim iddalarımızı kabul ediyorsa müzakere masasına gelebilir. Yok, yine fedakarlık yapın, diyorlarsa biz yokuz. TÜRK-İŞ’le görüşmeye oturmuş olsalardı, bu çağırımı yapanlar haklı olurdu. Bugüne kadar kendileri karar verdi, uygulandı. Yapılan işlerin yanlışlığını, sorumluluğunu üzerimize alamayız. Toplumsal uzlaşmaya gitmeden önce kanunlardaki haksızlıkları, sınırlamaları durdurarak hükümetin iyi niyetli olduğunu göstermesi lâzım. Müzakereye oturulduğunda, hükümetin bizim haklılığımızı kabul bilincinde olması lazım. Kaldı ki, bu hükümet, Çankaya ile uyum sağlamadan bir şey yapamaz. Hiç kimse TÜRK-İŞ’i oyalamalarla bir şey kazanamaz. Toplumla barışma gayreti sözle olamaz.”

AZARBEYCAN OLAYLARI...

Konuşmasında AZERBEYCAN olaylarına da değinen Başoğlu, bu konuda da şöyle dedi : “Dünya’da Türklere karşı devam edegelen baskılar var. Olaylar bütün çıplaklığı ile ortada. Batı Trakya’da olanlar bundan farklı değil. Karşımıza bir gerçek çıkıyor. Türk’e, Türk’ten başka dort yok. Hükümetin alacağı tedbirlere katılırız. Devletin genel çıkarları açısından destekleriz.”

Başoğlu, seminerlerde daha sonra şunları söyledi :

“1990 yılı Türkiye’de genel seçim yılı olmalıdır. Biz, genel seçim yapılmasını istiyoruz. Koşullar, bunu gerekli kılıyor. Mücadelemizin temelinde, kamuoyu oluşturarak sandıktan başarıli olmak yatıyor. ANAP’ı iktidardan düşürürsek, kötü gidiş durdurulur. Kim gelirse gelsin. Sorunlarımızın çözümünü sağlayacak ANAP’sız bir yönetim gereklidir ilk genel seçimde sandığa giderek oylarımızla iktidarı durduracağız.”

Seminerlerde bilim adamları tarafından yapılan çeşitli konuşmalarda ise, kadın işçilerin genel sorunların ve çözüm yolları ile işçi sağlığı iş güvenliği kamularındaki çikmazlara değinildi.

Seminerler, kursiyerlere sertifika verilmesiyle sona erdi.

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Seminerinden bir görünüş...

Ocak'90 Gıda Harcaması..

• 24 Ocak kararları'nın onuncu yıldönümünde aylık gıda harcamasındaki artış 49 kat..
Son on yılda rekor fiyat artışı:
Ekmeğin fiyatı 104 kat arttı.

• Ocak'90 ayında aylık gıda harcaması bir önceki aya göre yüzde 6.7 oranında artarak 382.639,- liraya ulaştı. Asgari ücretli işçinin ücreti sadece aylık gıda hacamasına 12 gün yetiyor.

Hayat pahalılığının önemli bir göstergesi mutfak... İnsanların yaşamı için gerekli olan gıda ne olmalıdır? ne oranda gıda harcaması yapmaları gerekir?

TÜRK-İŞ Araştırma Merkezi, Ocak'90 ayı içinde, bir ailenin gıda harcamasını tespit ederek, yaptığı çalışmayı açıkladı. Aşağıda Ankara'da yaşayan 4 kişilik bir ailenin yapması gereken gıda harcamasına ilişkin yapılan araştırmayı sunuyoruz.

1980'li yıllarda Türkiye ekonomisine egemen olan ve kısacası "24 Ocak Kararları" olarak nitelendirilen uygulamaların en belirgin sonucu, iktisaden zayıf geniş halk kesimlerinin gelir ve refah düzeyinde yarattığı aşınma olmuştur.

Çeşitli ekonomik ve sosyal göstergelerle izlenebilen bu aşınmanın diğer bir boyutu dört kişilik bir ailenin yeterli ve dengeli beslenmesini asgari ölçüde karşılayan gıda için yapılması zorunlu harcama tutarındaki değişimin seyri ile ortaya çıkmaktadır.

Günlük hayatın ayrılmaz bir parçasını oluşturan fiyat artışlarının gıda harcamasındaki yansımaları ve aile bütçesine getirdiği yük, belirli bir zaman diliminde değerlendirildiğinde daha anlamlı olmaktadır.

TÜRK-İŞ ARAŞTIRMA MERKEZİ tarafından sürekli olarak yapılan ve Ankara'da yaşayan dört kişilik ailenin sağlıklı

beslenmesini sağlayacak gıda maddelerini satın alabilmek için yapılması zorunlu harcama esas alınarak hesaplanan "aylık gıda harcaması" tutarı Ocak'90 da 382.639,- liraya ulaşmıştır.

1980'li yılların başında yapılması zorunlu aylık gıda harcamasının 7.877,- lira olduğu dikkate alındığında, son on yıldır bu alanda görülen değişimin niteliği daha iyi anlaşılmaktadır. Söz konusu dönem itibarıyla aylık gıda harcamasındaki artış 48.6 kat olmuştur. Diğer bir ifadeyle 1980 yılında bir aylık gıda

harcaması tutarı, bugün günlük gıda harcamasını bile karşılamaktan uzak kalmaktadır.

Bir işçi ve ailesinin, günün ekonomik ve sosyal koşullarına göre insanca yaşamasını mümkün kılacak, insanlık onuruyla bağdaşacak düzeyde olması gereken asgari ücreti Ocak'90 ayında, üstelik asgari geçim indiriminde yapılan yüzde 100 oranındaki artışa rağmen, çeşitli kesintilerden sonra 146.475,— Lira olduğu gözönünde tutulduğunda, "gelir-harcama" ilişkisinin çalışan açısından olumsuz sonucu daha iyi anlaşılmaktadır. Bugün asgari ücret almakta olan bir kişi, sağlıklı ve dengeli beslenme için bilimsel esaslara göre harcama yaptığında, ücretini ayın 12. gününde bitirmek durumunda kalmaktadır. Devlet İstatistik Enstitüsünün son yaptığı

Dört Kişilik Ailenin Aylık Gıda Harcaması (TL)

	Ocak/1980	Aralık/1989	Ocak/1990
— Yetişkin işçi için	2.685,—	117.960,—	125.925,—
— Yetişkin kadın için	1.754,—	76.606,—	82.649,—
— 15-19 yaş grubu erkek çocuk için	2.070,—	96.660,—	104.148,—
— 4-6 yaş grubu çocuk için	1.368,—	67.360,—	69.917,—
	7.877,—	358.586,—	382.639,—

TÜRK-İŞ YÖNETİCİLERİ, TBMM BAŞKANI ERDEM'İ MAKAMINDA ZİYARET ETTİLER..

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ ve Yönetim Kurulu Üyeleri Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına seçilmesinden dolayı TBMM Başkanı Kaya Erdem'i ziyaret ettiler.

Türkiye Büyük Millet Meclisi'ndeki makamında TÜRK-İŞ yöneticilerini kabul eden TBMM Başkanı Kaya Erdem'e işçi sorunları ile çalışma hayatının içinde bulunduğu güçlükler anlatıldı.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ, görüşmeyle ilgili olarak yaptığı açıklamada şöyle dedi :

"... Sayın Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Erdem'e bu göreve seçilmesinden dolayı tebriklerimizi

sunduk. Bu arada çalışma hayatımızın sorunları ve işçilerin içinde bu

bulunduğu durum, bir paket halinde Sayın Meclis Başkanına aktarıldı."

TÜRK-İŞ Başkanı Şevket Yılmaz ve Yönetim Kurulu Üyeleri TBMM Başkanı Erdem'i ziyareti sırasında.

anket sonucuna göre; gıda harcamasının aile bütçesinin yüzde 33'ünü oluşturduğu ortaya çıkmıştır. Gıda yanısıra, konut, sağlık, eğitim, ulaşım, giyecek, kültür vb. ihtiyaçlar içinde harcama yapılması zorunluluğu dikkate alındığında, geniş halk kesimlerinin karşı karşıya kaldığı olumsuz yaşama koşullarının boyutu daha iyi anlaşılmaktadır.

Yukarıdaki tabloda; Ankara'da yaşayan farklı yaş gruplarına sahip aile bireylerin yapması zorunlu asgari aylık gıda harcaması tutarı Ocak'80, Aralık'89 ve Ocak'90 ayları itibarıyla verilmektedir.

Tabloдан görüldüğü ve yukarıda da değinildiği üzere, Ocak'80 / Ocak'90 arasındaki artış 48.6 kat olmaktadır. Ocak'90 itibarıyla bir önceki aya göre gıda harcamasındaki artış ise yüzde 6.7 oranındadır.

Buna göre, Ocak'90 ayında gıda maddeleri fiyatlarında meydana gelen fiyat artışlarının aile

bütçesine getirdiği ek yük 24.053,— liradır. Bu ek harcamanın büyük bir bölümü ay başında ekmeğe yapılan yüzde 28.6 oranındaki zamdan kaynaklanmıştır. Gıda harcaması içinde azımsanamayacak payı bulunan ekmeğe yapılan bu zam, sadece ekme fiyatlarındaki artış nedeniyle 13.333,— lira ek harcama yapılmasını zorunlu kılmaktadır. Diğer bir ifade ile, dört

kişilik bir aile Aralık'89 ayında ekme için 46.667,— lira harcama yaparken, ekmeğe yapılan zam ile bu tutar 60.000,— liraya ulaşmıştır.

"24 Ocak Kararları"nın onuncu yılını geride bıraktığımız şu günlerde, bazı temel gıda fiyatlarında meydana gelen değişim, fiyat artışlarının boyutunu ortaya koyması bakımından aşırı gıda verilmektedir:

BAZI GIDA MADDELERİNİN PERAKENDE FİYATLARI (KG/TL)

	Ocak/1980	Ocak/1990	Artış
Ekmek	12,—	1.250,—	104 kat
Beyaz peynir	125,—	7.750,—	62 "
Toz şeker	16,50	1.325,—	80 "
Margarin	72,—	3.000,—	42 "
Et	220,—	7.600,—	35 "
Yumurta (adet)	5,—	200,—	40 "
Kuru fasulye	55,—	4.500,—	82 "
Pirinç	40,—	2.550,—	64 "
Zeytinyağı	180,—	7.000,—	39 "

TÜRK-İŞ YÖNETİCİLERİNİN, AYKUT'A ZİYARETİ...

TÜRK-İŞ Genel Başkanı **Şevket Yılmaz** ve Yönetim Kurulu Üyeleri, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı **İmren Aykut**'u makamında ziyaret ettiler.

YILMAZ'IN AÇIKLAMASI

26 Ocak günü yapılan ziyaret sırasında Türk-İş Genel Başkanı **Yılmaz**, işçilerin sorunlarını bir gün önce TV'den anlattığını, ancak geniş bir sorunlar paketinin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanına sunulduğunu belirtti. **Yılmaz**, görüşme sırasında Kırıkkale'de 5 aydır maaş alamayan belediye işçileriyle, Güneydoğu'da 24 aydır maaş alamayan belediye işçilerine ait dosyayı da Bakan Aykut'a teslim etti.

Türk-İş Genel Başkanı **Yılmaz** görüşmeyle ilgili yaptığı açıklamada "TBMM üyelerinin yer aldığı (Hakimiyet Kayıtsız Şartsız Milletindir) yazısı altında görev yapan Milletvekillerinin konuya ciddi olarak sahip çıkmayıp, işçi yararına olan kanunların yürürlüğe girmesini engellediklerini" söyledi.

AYKUT'UN AÇIKLAMASI

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı **İmren Aykut**'ta görüşmeye ilişkin olarak yaptığı açıklamada, Türk-İş yöneticilerinin ziyaretinden duyduğu memnuniyeti belirttikten sonra pek yakında işçi ve işveren temsilcilerinin

katılacağı üçlü bir toplantı yapılacağını söyledi. Bakan Aykut, belediye işçilerinin sorunlarıyla da ilgileneceğini belirttikten sonra, kaçak işçi çalıştırmalara işaret ederek, bu hadiselerin sadece resmi denetimlerle olmayacağını, sendikaların da bakanlığı uyardıkları gerektiğini kaydetti.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket Yılmaz ve Yönetim Kurulu Üyeleri, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı İmren Aykut'u Ziyareti sırasında

TRT GENEL MÜDÜRÜ ERDEM, ŞEVKET YILMAZ'I MAKAMINDA ZİYARET ETTİ..

TRT Genel Müdürü Kerim Aydın ERDEM, TÜRK-İŞ Genel Merkezini ziyaret ederek, Genel Başkan **Şevket YILMAZ**'la görüştü.

Berberinde TRT Haber Dairesi Başkanı **Ceyhan Baytur** ve Başkan Yardımcıları **Savaş Kıratlı** ve **Hamit TOPRAK** olduğu halde TÜRK-İŞ'e gelen TRT Genel Müdürü **Kerim Aydın ERDEM**, Genel Başkan **Şevket YILMAZ** ve Yönetim Kurulu üyeleriyle bir süre görüştü.

Görüşmeyle ilgili olarak TÜRK-İŞ Genel Başkanı **Şevket Yılmaz**, "Sayın TRT Genel Müdürü ve değerli mesai arkadaşları ziyaretimize gelmişlerdir. TÜRK-İŞ'in TRT'den bekledikleri konusundaki görüşlerimizi kendilerine aktardıkları. Ziyaretlerinden dolayı kendilerine teşekkür ederim." dedi.

TRT Genel Müdürü Kerim Aydın Erdem ve arkadaşları TÜRK-İŞ-i ziyaretleri sırasında

TÜRK-İŞ ÜYESİ KURULUŞLARDA İŞÇİ SAYILARI (*) (OCAK 1990)

SENDİKALAR	OCAK 1989	TEMMUZ 1989	OCAK/TEM. 1989 FARKI	OCAK 1990	TEM. 1989 OCAK 1990 FARKI
TARIM-İŞ	48.197	32.356	— 15.841	33.482	+ 1.126
T. MADEN-İŞ	68.960	55.815	— 13.145	57.814	+ 1.999
G. MADEN-İŞ	58.286	44.891	— 13.395	46.808	+ 1.917
PETROL-İŞ	81.511	65.049	— 20.462	67.318	+ 2.269
TEKGIDA-İŞ	199.059	145.968	— 53.091	151.678	+ 5.710
ŞEKER-İŞ	39.757	33.203	— 6.554	35.320	+ 2.117
TEKSİF	222.187	183.285	— 38.902	195.295	+ 12.010
DERİ-İŞ	13.237	10.262	— 2.975	10.917	+ 655
AĞAÇ-İŞ	16.795	11.157	— 5.638	11.650	+ 493
SELÜLOZ-İŞ	19.677	11.735	— 7.942	12.458	+ 723
BASIN-İŞ	5.505	4.101	— 1.404	4.244	+ 143
BASİSEN	30.879	25.768	— 5111	30.020	+ 4.252
BASS	9.051	9.341	+ 290	8.970	— 371
T. ÇİMSE-İŞ	54.495	44.381	— 10.114	47.898	+ 3.517
KRİSTAL-İŞ	18.941	14.079	— 4.862	14.839	+ 760
TÜRK METAL	159.941	134.225	— 25.716	140.980	+ 6.755
DOK GEMİ-İŞ	7.479	6.406	— 1.073	6.539	+ 133
T. YOL-İŞ	176.889	150.019	— 26.870	155.088	+ 5.069
TES-İŞ	119.655	99.472	— 20.183	104.499	+ 5.027
TEZKOOP-İŞ	33.979	30.106	— 3.873	31.218	+ 1.112
KOOP-İŞ	33.986	30.143	— 3.843	32.663	+ 2.520
TÜMTİS	4.846	5.015	+ 169	5.321	+ 306
DEMİRYOL-İŞ	32.521	29.708	— 2.813	30.600	+ 892
DENİZCİLER	13.892	10.579	— 3.313	11.306	+ 727
HAVA-İŞ	9.046	7.662	— 1.384	8.310	+ 648
LİKAT-İŞ	8.889	6.850	— 2.309	6.837	— 13
HABER-İŞ	21.817	21.185	— 632	20.449	— 739
SAĞLIK-İŞ	14.958	12.376	— 2.582	12.639	+ 263
TOLEYİS	18.445	16.718	— 1.727	17.398	+ 680
T. HARB-İŞ	36.822	34.720	— 2.102	35.485	+ 765
TGS	4.471	3.608	— 863	3.744	+ 136
BELEDİYE-İŞ	141.836	131.344	— 10.492	141.356	+ 10.012
TOPLAM	1.726.009	1.426.257	—304.752	1.493.143	+ 72.736

(*) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından hazırlanan ve 17 Ocak 1990 tarihli Resmi Gazete'nin 20405 sayılı nüshasında yayınlanan verileri sonucundan elde edilmiştir.

DEMOKRASİYİ KORUMAK İÇİN...

TÜRK işçileri, çalışanları ara rejimlerin Asker müdahalelerin kendileri için ne denli yararlar ya da zararlar getirdiğini artık çok iyi öğrendiler! Yalnız işçi hak ve çıkarları için değil, ülke kalkınması için de Ara rejimlerin getirdikleri ile götürdükleri ayan beyan ortadadır. Daha açık söylemek gerekirse Demokrasi yara aldıkça demokratik rejime müdahale edildikçe, kalkınma hızı negatife kaymakta. Ülke Yerinde saymaktadır. O durumda Kalkınma hızı yavaşlamakta üretim düşmekte verimlilik de keza artış göstermemektedir! Çok partili özgürlükçü sisteme taraftar olmayanlar, Ulusun Çıkarlarını ön planda tutmayanlar ara rejimlerin özlemcileri olarak ortaya çıkarlar. Anarşi ve terörün hortlatılması, kan dökülmesi hedef olarak ünlü ve büyük şahsiyetlerle Güvenlik güçlerimizin mensuplarının alınması Demokrasi ile bu işler yürümüyor dedirtmek içindir! Türkiyemiz yeniden bu günlere itilmek isteniyor. Son Derece dikkat etmemiz gereken günleri yaşıyoruz!

Demokrasiyi yaşama biçimi olarak kabul eden Yüce Milletimizin başta temsilcileri Parlamento içinde veya dışındaki siyasi partilerimiz olmak üzere, bütün kurum ve kuruluşlar demokrasi etrafında bütünleşmeli ve Türkiyemizin artık demokrasi dışı yönetimlerle idare edilemeyeceğini gür bir sesle haykırmalıdır. İşlenen cinayetlerin failleri bir an evvel yakalanarak kim olurlarsa olsunlar adaletin şaşmaz pençesine tevdi edilmelidirler. Vatandaşın güvenliğini sağlamak, Devlete düşen temel görevdir. Ülkemizde yeniden korku bulutlarının kol gezmesini terörün acımasızca tetik sıkmasını, can almasını gözyaşlarına vesile olmasını asla istemiyoruz. Kaybettüğümüz temel hak ve özgürlüklere yeniden kavuşmak üzere iken işte terör hortladı denilmesine gönlümüz asla razı değil!

Biliyor ve inanıyoruz ki, demokrasi güçlendikçe Sesimiz daha gür çıkabilir ve haklarımızı daha güçlü bir biçimde koruyabilir, Haksızlıkları daha yürekli haykırabiliriz. Demokrasi insanca yaşayabi-

leceğimiz, Ekonomimizi daha güçlü kılabilceğimiz ve Milli gelirden hakkımız olan payı alabileceğimiz rejimin adıdır. Teokratik faşist ve komünist idarelerle yönetilen ülkelerde belki sınıfların ortadan kaldırıldığı söylenmekte fakat yeni sınıfların türediği onların daha varlıklı hale geldikleri söylenememektedir! Oysa hızla gelişen ve değişen Dünyamızda ortaya çıkan gerçekler, hepimizin ibret alacağı bir istikamette gelişmektedir. Duvarlar yıkılmakta, bir gecede milyonlarca insan doğudan batıya akmakta hürriyetin nimetlerinden yararlanmak istemektedirler. Doğu Avrupa ülkelerindeki komünist partiler isim değiştirmekte çok partili çoğulcu Demokrasiye fırsat tanımakta ve Avrupa Topluluğuna katılabilmek için adeta yarış etmektedirler.

Sovyetler Birliğinde meydana gelen gelişmeler ise yumuşama ve yeniden yapılanma sistemi üzerinde inşa edilmekte ve Komünist partinin şaşmaz hakimiyeti sona erdirilmektedir. Baltık Cumhuriyetleri Sovyetler Birliğindeki Cumhuriyetler için özgürlük ve çok partili sisteme geçiş hazırlığında öncülüğü almış bulunmaktadır. Demokrasi ve özgürlük ateşi Azerbaycan'da ve Gürcistan'da da tutuşmuş ve can pahasına alevlenmiştir. Bu gidişin önünde artık durulamaz! Dünya hızla demokratikleşme ve Demokrasi ile idare edilme yönünde hızlı adımlar atmaktadır. Romanyada Bulgaristan da meydana gelen olaylar ise gerçekten son derece önemli boyutlara varmıştır.

Güzel Yurdumuz, Yüce Milletimiz bu gelişmeler olurken karanlıklara itilemez. İtilmemelidir. Yüce Atatürk'ün dediği gibi Egemenliğin kayıtsız şartsız millette olduğunu bilerek, demokrasi yolunda ilerliyeceğiz. Hem Milletçe varlığımızı, hem de milletimizin fertleri olarak demokrasiyi korumadaki duyarlılığımızı her fırsatta dile getirerek, anarşi ve teröre prim vermeden haklarımızı uygarca kullanarak demokrasimizi koruyup geliştireceğiz. Geriye dönüş asla söz konusu olamaz. Bu satırları Türk çalışanlarının hissiyatına tercüman olduğumu bilerek yazdım. Demokrasi ve insan hak ve özgürlükleri yolundaki adımlarımızı sağlam basarak ilerleyelim...

SSK'DA MUACCEL PRİM ALACAKLARININ ŞEKLİ, KURUMUN ZARARINA İŞLİYOR..

H. Avni YAZICI
(TÜRK-İŞ Sosyal Güvenlik Uzmanı)

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın 30.6.1989 tarihli, istatistiklerine göre, 3 milyon 564 bin 214 çalışanın, ayrıca 1.1.1990 tarihi itibarıyla kurumdan emekli aylığı alan 1 milyon 467 bin 303 sigortalı ve hak sahibinin ve bunların aile fertlerinin tek ümit kaynağı olan Sosyal Sigortalar Kurumu'nun sağlam gelir kaynaklarına sahip olması, çağdaş ve anayasal bir hak olan sosyal güvenlik hakkının, günün gelişen ve değişen şartlarına uygun ve zamanında yürütülebilmesi için gerekli olduğu, tartışmasızdır. Çünkü siyasi iktidarın Enflasyona yenik düşmüş ekonomi politikası ve kurum fonlarını karşılıksız kullanma hastalığının yanında, kuruma maddi yönden katkıda bulunmaması gibi çağdışı tutum ve davranışları, bu konudaki endişelerimizin başlıca kaynağını teşkil etmektedir. Aslında 1989 yılında takip edilen ekonomik ve sosyal politikalar sonucu 5 milyonu aşan işsizlerin mevcudiyeti, yine 1 milyonu aşan sosyal güvenlikten yoksun çalışanların sorunları ile yüzde 70'lerde seyreden enflasyon, sosyal sigorta uygulamalarını indirekt olarak menfi yönden etkiliyen faktörler olarak görülmektedir.

Kamuoyundaki tanımı ile **"SÜPER EMEKLİLİK"** olayında

sosyal güvenliğin para ile satın alınabilen bir meta olarak görülmesi ve uygulanması, sonunda da devletin taahhüdünden dönmesi işçilerimizin, işçi emeklilerinin ve bunları dul ve yetimlerinin ve bu kişileri temsil eden kuruluşları dikkatini, kurumun gelir kaynaklarındaki gelişmeleri devamlı olarak takibe mecbur kılmıştır. Çünkü en yetkili kişiler kurum hizmetlerinin etkinliğini ve yaygınlığını kurumun gelir kaynakları ile bağımlı görmektedirler.

SOSYAL SİGORTA PRİMLERİNİN ÖDENMESİ

Kurum gelirlerinin yüzde doksanını işçiler ve işverenlerin işçileri adına ödemek mecburiyetinde oldukları primler, teşkil etmektedir. 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 80'nci maddesi işverenleri, bir ay içinde çalıştırdıkları sigortalıların sigorta primlerine esas tutulacak kazançlar toplamı üzerinden bu kanun gereğince hesaplanacak prim tutarlarını ücretlerinden kesmeye ve kendisine ait prim tutarlarını da bu miktara ekliyerek engeç ertesi ayın sonuna kadar kuruma ödemeye mecbur kılmıştır. Bu madde 2167, 2422 ve 3203 sayılı kanunlarla değişikliğe uğramıştır. 3203 sayılı kanun-

la yapılan değişiklikle, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 9, 12, 21 ile 27 ile 36, 101 ve 103 ncü maddelerinin kurum alacakları hakkında da uygulanması düzenlenmiştir. Bu düzenlemeye göre yıllık gecikme zammı,

1.9.1985 tarihinde yıllık yüzde 75

1.6.1988 tarihinde yıllık yüzde 90

1.1.1989 tarihinde yıllık yüzde 96

1.1.1990 tarihinde yıllık yüzde 84 olmuştur. Kurum gecikme zamları alacağını takibe verirken, bir de tahsilat anında hesaplamakta, dolayısıyla gecikme zamlarından ileri gelen alacaklarının kurumun muhasebe kayıtlarından belli bir tarihe göre tesbiti mümkün olamamaktadır.

Kurumun primden ileri gelen alacaklarının Ağustos/1989 ayı bildirgelerine 534 milyar 400 milyon olduğu, bu alacağın 286 milyar 600 milyonunun (% 53.6) kamuya, 247 milyar 800 milyonunun (% 46.4) özel sektöre ait bulunduğu tesbit edilmiştir. Bu alacaklar kümülatif bir görünümü ifade etmektedir. Yukarıda açıklanan gecikme zamm oranlarına göre bu kümülatif görünümün doğurduğu gecikme zamları herhalükârdâ ana paradan

►
çok fazla olup, zaman içinde de-
ğişmekte ve devamlı olarak yük-
selen bir seyir takip etmektedir.

TAHSİLATLARDA GECİKME ZAMLARININ MAHSUBU

Evvelki uygulamalarda ön-
ce prim borçları tahsil edilmek-
te, bilahare gecikme zammı ve
faizler ile icra giderleri tahsil edi-
lerek dosya kapatılmakta idi. Ku-
rum 26.11.1986 tarih, 1-6 Ek
sayılı genelgesiyle bu uygulama-
ya son vermiş, tahsilatların mah-
subu yapılırken, borçlu
işverenler ile kurum menfaatle-
rini koruyucu bir çözüm şekli ola-
rak iki mahsup şekli geliştiril-
miştir.

1 — Rızai tahsilatta, şayet
prim alacağı icraya verilmemiş
ise, en eski ayın prim borcundan
başlayarak, daha sonra o ayın
gecikme zammına mahsup yap-
ılmak suretiyle dosyanın tasfi-
yesini öngörmüştür.

2 — Cebri icrada ise, yine
en eski ayın prim borcundan
başlanarak bilahare o ayın ge-
cikme zammına mahsup yapıl-
ması düzenlenmiştir. Prim borcu
ve gecikme zamlarının tasfiye-
sinden sonra da icra masrafları
ile, icra takip ücreti tahsil edile-
rek dosyanın tasfiyesi yapı-
lıyordu.

Bu kere mevzuatta primle-
rin tahsili ile ilgili herhangi bir de-
ğişiklik olmaksızın çıkarılan
16.11.1989 tarih, 1-40 Ek sayılı
kurum genelgesiyle bu uygulama-
ya da son verilerek, yukarıda
açıklanan her iki halde de tahsi-
latların önce prim borçları için,
takibe konu prim alacaklarının
bitmesi halinde de gecikme
zamlarına mahsubunun yapıl-
ması, cebri icraya intikal etmiş

dosyalar için de, prim ve gecik-
me zammı tahsil edildikten son-
ra icra masrafları ile, avukatlık
ücretlerinin tahsilini müteakip
dosyanın infazen işlemde kal-
dırılması şeklinde bir düzenle-
meye gidilmiştir. Bu değişikliğe
neden olarak, gecikmeli yapılan
kısmi tahsilatların mahsup şekli
hakkında 506 sayılı kanunda
açık bir hüküm bulunmamasını,
buna mukabil 6183 sayılı kanu-
nun 47. Maddesinde mahsuba
ilişkin açık hükümler bulunması
ve eski uygulamanın karışıklıkla-
ra neden olduğu gösterilmiştir.

SONUÇ

1 — En son değişiklik, kuru-
mun zararına neden olacaktır.
Herkesin gecikme zammından
kurtulmak için borcuna mahsu-
ben yapacağı ödemeler, öncelik-
le prim borcuna mahsup
edilecek, gecikme zamlarını ise
borçlular hem istedikleri zaman
ödeyecekler ve hem de yeni ge-
cikme zammı tahakkukuna ma-
ni olacaklardır. Dolayısıyla
kurumun işverenlerde gelir getir-
meyen statik bir alacağı kalacak-
tır. Ayrıca, son değişiklikten
önceki uygulama ile her aya ait
primin gecikme zammı ile birlik-
te mahsubu borçluları daha çok
ödemede bulunmaya zorlayan
bir uygulama olduğundan, bu
fonksiyon da ortadan kaldırılmış
olmaktadır. Kanun koyucu am-
me alacaklarında bu mahzuru
ortadan kaldırabilmek için, am-
me alacaklarının tahsil usulü
hakkında 6183 sayılı kanunun
51. maddesi 3.cü fıkrasını,
3.12.1988 tarih 3505 sayılı ka-
nunla değiştirerek "... içinde
bulunulan yıl sonuna kadar
ödenmemiş olan gecikme
zammı ile gecikme faizi, müte-
akip yılın başından itibaren

doğmalarına neden olan am-
me alacağı gibi addolunur ve
bu amme alacağı, tebliğ edil-
meksizin tahakkuk eder. Ta-
hakkuk eden bu amme alaca-
ğına, üzerinden hesaplandıkla-
rı amme alacağı aslına uygula-
nan yukarıdaki hükümler
aynen uygulanır..." hükmü ge-
tirilmiştir. Bu değişiklik resmi ga-
zetedede yayınlandığı 10.12.1988
tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Kurumun fonksiyonlarını za-
manında yerine getirebilmesinde
primlerin toplanmasının önemi
ve primlerin zamanında toplan-
masında gecikme zamlarının iti-
ci gücü dikkate alınarak 506
sayılı kanunda da, zaman geçi-
rilmeden yukarıda açıklanan dü-
zenlemeye uygun bir değişikliği
gidilmesi acilen gerekmektedir.
Hele bu son değişiklik bu zaru-
retin daha çabuk yapılmasını
icap ettirir mahiyettedir.

2 — 3203 sayılı yasayla ya-
pılan değişiklikle kurumun prim
alacaklarının belirli takip işlemlerinde
amme alacağı gibi muame-
leye tabi tutulmasına imkan veril-
miştir. Aslında kurumla işveren
arasındaki ilişki 4792 ve 506 sa-
yılı kanunlara göre özel hukuk
hükümlerine tabi tutulması gere-
ken bir ilişkidir. Bu ilişkiler borç-
lar kanunu ile düzenlenmiş olup,
bu kanunun 68 maddesine göre
tamamı muaccel alacaklarda
alacaklının kısmi tevdiyeyi red-
detme hakkı vardır. Nitekim
26.11.1986 tarih 1-6 ek genelge
uygulamasıyla kısmi tediyelerde
o aya ait gecikme zammının prim
aslı ile birlikte mahsubu, borçlar
kanununun 69. maddesine da-
yandırılarak bu şekilde şarta bağ-
lanmıştır. Son değişiklik yapılır-
ken nedense bu husus üzerinde
durulmadan düzenlemeye gidile-
rek neticede kurum zararına se-
bep olunmuştur.

ICFTU

ICFTU, Bulgaristanda Yaşayan Türklerin Sorunlarının Çözümü İçin Girişimlerini Sürdürüyor..

SOYDAŞLARIMIZIN SORUNLARI ICFTU GÜNDEMİNDE..

- ICFTU Genel Sekreteri, Bulgaristan İşçi Sendikası (PODKREPA)'ya Gönderdiği Yazıda "Hükümet ile Muhalefet Arasında Yapılacak Yuvarlak Masa Toplantılarının, Ülkenin Demokratikleşmesi İçin Çok Önemli Olduğuna İnanıyoruz" Denildi..

Bulgaristan'da yaşayan Soydaşlarımıza karşı yapılan insanlık dışı davranışlardan sonra Jivkov yönetiminin düşmesi ve Jivkov'un cezaevine atılmasıyla gelişen olaylar, hızla yeni boyutlar kazanıyor. Bulgaristan'da müslüman Türklere yapılan baskılardan başka, özellikle doğru Avrupa ülkelerindeki demokratikleşme hareketleri de hür dünyada ilgi ile izleniyor.

Bulgaristan'da Jivkov yönetiminin göçe zorladığı Müslüman Türk Azınlığa yapılan baskı ve yıldırma hareketleri, Uluslararası kuruluşların girişimleriyle de olumlu gelişmelere yerini bırakıyor. Bulgaristan'da yönetimin değişmesi ile

Müslüman Türklere uygulanan ayrımcı politikalar terk edilerek demokratikleşme süreci yaşanıyor..

Bu cümleden olarak, TÜRK-İŞ'in de üyesi bulunduğu Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konferasyonu (ICFTU), Bulgaristan'daki gelişmeleri, Türk Azınlığa uygulanan baskıları, başından beri izlemektedir. TÜRK-İŞ'in müracaatı ve girişimleri sonucu ICFTU, Müslüman Türklere yapılan baskılarla ilgilenmiş, ILO ve Birleşmiş Milletler'in insan hakları Komisyonlarına konuyu götürmüştür. Bulgaristan'da yaşanan durumların, ILO Standartlarına uymadığı anlatılmıştır.

BULGARİSTAN İŞÇİ SENDİKASI BAŞKANI'NA GÖNDERİLEN MEKTUP

98 ülkede 141 bağımsız ve ulusal sendikayı bünyesinde barındıran ICFTU, Bulgaristanda demokratikleşme sürecinin sonucu kurulan, Bulgaristan İşçi Sendikası (PODKREPA) Başkanı Dr. Konstantin TRENTCHEV'e bir mektup göndererek, ülkedeki yaşayan Müslüman Türklerin durumlarının düzeltilmesi konusunda yapılan çalışmalar ile "bu toplumun haklarına saygı gösterilmesi gerektiği" vurgulanmıştır.

TÜRK-İŞ; ICFTU ve ETUC'a Başvurdu..

AZERBAYCAN OLAYLARI NEDENİYLE, SOVYETLER'İN PROTESTO EDİLMESİNİ İSTEDİK

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu 24 Ocak günü yayımladığı bildiride, Sovyetler Birliği askerlerinin işgalci bir ordu gibi Azerbaycan'a girerek Bakü'de halkın ve işçilerin üzerine rasgele ateş açması sonunda kitlesel ölümlere neden olmasını kınadı.

TÜRK-İŞ BİLDİRİSİ

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu bildirisinde, şöyle denildi:

"Sovyetler Birliği Lideri Gorbaçov'un, önce açıklık ve yumuşama politikası propagandasını yayıp bunun ardından etnik sorun bahanesiyle kendi toprakları içindeki bir cumhuriyete ordu birlikleri ile taarruz edersesine girmesi ve Glasnost politikasına kanarak toprak bütünlüğünün savunan Azerbaycan halkını askerlerine öldürtmesi, bu liderin dünyayla birlikte kendi ülkesini de kandırıldığını ve samimi olmadığını en büyük delilidir.

"Gorbaçov'a, insanlık ideallerine sahip çıkması gerekli her devlet ve en başta da Birleşmiş Milletler Örgütü "Dur" demekte daha fazla gecikmemelidir.

"Özgürlük haklarını kullanmaya kalkışarak, direniş ve greve yeltenen Azerbaycan'daki işçi soydaşlarımızda, bu katliamdan nasibini almış ve bu ülkede işyerleri kapanmıştır.

"Azerbaycan'da, insan haklarıyla birlikte, işçi hakları da yeniden tarihe karışmadan, Sovyetler Birliği bu iç sorununu, silâhla değil barışçı yollarla halletmesi gerekir.

"Bu nedenlerle TÜRK-İŞ, ICFTU Genel Sekreteri J. VANDERVEKEN ve ETUC Genel Sekreteri M. HINTERSCHED'e çektiği telgraf mesajlarında, her iki işçi üst örgütünün, olayları uluslararası plâtfömlerde protesto etmesini ve Birleşmiş Milletler nezdinde de bu konuda temasa geçmelerini istedi.

46 MESLEK KURULUŞU ADINA ŞEVKET YILMAZ'IN BASIN TOPLANTISI

TÜRK-İŞ ayrıca, Azerbaycan'daki olaylarıyla ilgili olarak 1 Şubat günü Konfederasyon'da bir basın toplantısı, düzenledi.

Bu toplantıya, Türkiye Esnaf ve Sanat-

kârları Konfederasyonu Genel Başkanı Hüsamettin TİYENŞAN ve Türkiye Ziraat Odaları Birliği Genel Başkanı Osman ÖZBEK'de katıldı.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket Yılmaz ve meslek odalarıyla birlikte bir basın toplantısı yaparak başta Azerbaycan olmak üzere, Yunanistan ve öteki komşu ülkelerde Türklere karşı yapılan davranışlara işaret etti.

Yılmaz toplantıda özetle şöyle dedi :

"— Dünyamızda meydana gelen hızlı değişme ve gelişmeler, demokratikleşme, insan haklarına saygı ve özgürlüklerin geliştirilmesi insanlığın mutluluğuna sebep olmuştur Ne var ki; Doğu Avrupa'da çoğulcu demokrasinin gelişmesine karşı, dil ve manevi birlik ve beraberlik halinde bulunduğumuz Azerbaycan'da kuzulordunun işgali, soydaşlarımızın katli, İnsan hak ve özgürlüklerine karşı işlenen korkunç eylemler, Amerika Birleşik Devletleri ve Sovyetler Birliği arasında varılan mutabakat utanç verici gelişmelere sahne olmuştur.

"Azerbaycan'daki Türklerin gerçek temsilcisi Halk Cephesi'nin sindirilmek istenmesi, demokrasi adına ayıpların en büyüğüdür. İnsan hak ve özgürlüklerinin gelişmesi önlenemez, durdurulamaz".

ICFTU'nun Bulgaristan İşçi Sendikası (PODKREPA)ya gönderdiği ve 12 Ocak tarihini taşıyan yazıda şöyle denilmektedir :

"MÜSLÜMAN TÜRKLERLE YAPILAN GÖRÜŞMELER BİZİM İÇİN ÇOK ÖNEMLİ.."

"-Kuruluşumuzun üyesi olan TÜRK-İŞ Bulgaristan'daki Türkçe konuşan ve müslüman azınlık konusunda bizimle birkaç kere temas etmiştir. Bulgaristan'daki siyasi açıklığın bir doğal sonucu olarak, bu top-

lumların haklarına saygı gösterilmesi gerektiğini savunan görüşe katılmaktayız. Şu anda, Hükümetle muhalefet liderleri arasında Türkçe konuşan ve müslüman azınlıklarla yapılan görüşmelerin çok önemli olduğuna inamaktayız. Hatırlayacağınız gibi, Bulgaristan'nın eski iktidarının azınlıklara karşı uyguladığı ayırım politikası, insan haklarına ve ILO standartlarına aykırı olduğu için ICFTU, ILO ve Cenevre'deki Birleşmiş Milletler'in İnsan Hakları merkezi nezdinde girişimlerde bulunmuştur. Hükümet ve muhalefet arasında yapılacak yuvarlak masa toplantılarının, ülkenin

demokratikleşmesinde çok önemli olduğuna inanıyoruz. Bu toplantıların, ülkenin bütün vatandaş ve çalışanlarının insan hakları ile sendikal haklara saygı göstermesi için büyük adım olacağını da ümit ediyoruz."

Yazıda PODKREPA işçi sendikasının, kuruluş çalışmalarıyla ilgili verilen mücadele takdir edilerek, ICFTU'nun, Birleşmiş Milletler'de bu çabaların yalnız bırakmadığını, desteklediğini hatırlatılmakta, demokratikleşme süreci içinde gereken yardımın yapılacağı belirtilmektedir.

“Ruhun Şad Olsun”

TÜRK-İŞ Genel Başkanı ve Yöneticiler 16 ıncı ölüm yıldönümünde Rahmetli Seyfi Demirsoy'un mezarı başında...

SEYFİ DEMİRSOY'U ANDIK..

Türk işçi hareketinin unutulmaz lidedi, TÜRK-İŞ'in 5 inci Genel Başkanı Seyfi Demirsoy, aramızdan ayrılışının 16 ıncı yılında Ankara'da kabri başında anıldı.

14 Ocak günü Karşıyaka mezarlığındaki anma törenine, eşi Mükerrerem Demirsoy ve Demirsoy ailesinin öteki fertleri ile TÜRK-İŞ Genel Başkanı ve Yönetim Kurulu Üyelerinden başka bazı sendikaların üst düzey yöneticileri ve basın mensupları katıldılar.

Anma töreninde bir konuşma yapan TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ özetle şunları söyledi :

*“—Büyük liderimiz, aramızdan arılışının onaltıncı yılında, eşin, çocukların ve da-
va arkadaşların ve TÜRK-İŞ yönetiminde beraber çalıştığın arkadaşların yine huzurun-
dayız. Seni saygıyla ve rahmetle anıyoruz. Değerli Başkanım, Türk İşçi Hareketi, herza-
man olduğu gibi bugün de, senin gösterdiğin emek verdiğin istikamette yoluna de-
vam etmektedir. Ruhun şadolsun.”*

TÜRK-İŞ VE BAĞLI SENDİKALAR

	TÜRK-İŞ Genel Bşk.: ŞEVKET YILMAZ Bayındır Sokak No: 10 Tel: 133 31 25-26-27-28-29 ANKARA	14	DOK GEMİ-İŞ Gen. Bşk.: NAZIM TUR Büyük Langa Fabrika Sokak Necmibey İşhanı No: 18 Tel : 517 12 78 (3 hat) Yenikapı/İSTANBUL
01	TARIM - İŞ Gen. Bşk.: SABRİ ÖZDEŞ Necatibey Cad. 22 Tel : 231 78 56-57-58-59 Sıhhiye / ANKARA	15	YOL - İŞ Gen. Bşk.: BAYRAM MERAL İzmir Cad. 22/25 Tel : 118 05 95 - 125 78 64 - 125 38 07 ANKARA
02	TÜRKİYE MADEN İŞ Gen. Bşk.: H. HÜSEYİN KAYABAŞI Strazburg Cad. 7/3-4-5 Sıhhiye / ANKARA Tel : 231 73 55-56-57	16	TES-İŞ Gen. Bşk.: FARUK BARUT Meşrutiyet Cad. Karanfil Sokak 34 Tel : 117 84 57-58-59 - 118 58 89 Bakanlıklar/ANKARA
02	GENEL MADEN-İŞ Gen. Bşk.: ŞEMSI DENİZER Mithatpaşa Cad. Okul Sokak Tel : 120 02 -132 04 ZONGULDAK	17	TEZKOOP-İŞ Gen. Bşk.: KENAN GÜRBÜZ Necatibey Cad. Sezenler Sokak 2/16 Tel : 231 74 94 (6 Hat) Sıhhiye / ANKARA
03	PETROL-İŞ Gen. Bşk.: MÜNİR CEYLAN Yıldız Posta Cad. Evren Sitesi D Blok Tel : 174 88 96 (4 Hat) Gayrettepe / İSTANBUL	17	KOOP-İŞ Gen. Bşk.: AHMET BALAMAN İzmir Cad. Fevzi Çakmak Sokak 15/11 Tel : 230 08 55 - 229 44 80 Yenışehir / ANKARA
04	TEKGIDA-İŞ Gen. Bşk.: ORHAN BALTA 4. Levent Konaklar Sokak Tel : 164 49 96-97-98 Levent / İSTANBUL	18	TÜMTİS Gen. Bşk.: SABRİ TOPÇU Küçük Langa Cad. No: 49/5 Aksaray / İSTANBUL Tel : 524 36 79 - 531 40 75-76
05	ŞEKER-İŞ Gen. Bşk.: HİKMET ALCAN Karanfil Sokak 59 Tel : 118 42 73-74 - 117 19 88 Bakanlıklar / ANKARA	19	DEMİRYOL-İŞ Gen. Bşk.: ENVER TOÇOĞLU Necatibey Cad. Sezenler Sokak 5/4 Tel : 231 80 29-30-31-32 ANKARA
06	TEKSİF Gen. Bşk.: ŞEVKET YILMAZ Ziya Gökalp Cad. Aydoğmuş Sokak No: 1 Kat : 5-6 Tel : 131 21 70-71-72-73 ANKARA	20	TÜRKİYE DENİZCİLER Gen. Bşk.: EMİN KUL Rıhtım Cad. Denizciler Sokak No: 7 Tel : 144 48 38 - 149 56 29 Tophane / İSTANBUL
07	DERİ-İŞ Gen. Bşk.: YENER KAYA Gençtürk Cad. 17/3 Birlik İşhanı Tel : 522 19 89 - 526 28 65 Aksaray / İSTANBUL	21	HAVA-İŞ Gen. Bşk.: ATILAY AYÇİN İncirli Cad. Volkan Apt. 66/1 Tel : 572 25 98 - 572 35 27 Bakırköy / İSTANBUL
08	AĞAÇ-İŞ Gen. Bşk.: GÜRAL ERÇAKIR Necatibey Cad. No: 20/22-23 Tel : 229 53 95 - 229 08 27 Sıhhiye / ANKARA	22	LİKAT-İŞ Gen. Bşk.: MELİH HÜSNÜ YILMAZ Necatibey Cad. Sezenler Sokak 4/5 Tel : 231 74 18-19 Sıhhiye / ANKARA
09	SELÜLOZ-İŞ Gen. Bşk.: FIKRİ KARAKADILAR Ömerağa Mah. Hürriyet Cad. İşilay Apt. Kat: 1 Tel : 118 99 - 134 50 İZMİT	23	HABER-İŞ Gen. Bşk.: ALİ AKBAL Tuna Cad. 30/8 Tel : 131 90 44-45 Sıhhiye / ANKARA
10	BASIN-İŞ Gen. Bşk.: ALİ EKBER GÜVENÇ Necatibey Cad. 20/7 Tel : 230 29 08 - 229 85 65 Sıhhiye / ANKARA	24	SAĞLIK-İŞ Gen. Bşk.: MUSTAFA BAŞOĞLU Necatibey Cad. 23/9-10 Tel : 231 80 45 Sıhhiye / ANKARA
11	BASİSEN Gen. Bşk.: METİN TIRYAKIOĞLU İstiklal Cad. 311 - Mısır Han Kat: 4 Oda: 15 Tel : 151 99 00 Galatasaray / İSTANBUL	25	TOLEYİS Gen. Bşk.: MUSTAFA ARAS İnelbey Mah. Küçük Langa Cad. No.16/18 Kat. 1 Bilir İş Merkezi Tel : 582 71 58 Aksaray - İSTANBUL
11	BASS Gen. Bşk.: TANER SONALP Sümer Sokak 29 Tel : 230 13 71 - 230 20 28 Demirtape / ANKARA	26	TÜRK HARB-İŞ Gen. Bşk.: KENAN DURUKAN İnkilâp Sokak 20 Tel : 117 50 97-98-99 - 134 20 02 Kızılay / ANKARA
12	TÜRKİYE ÇİMSE-İŞ Gen. Bşk.: TAMER ERALAN Necatibey Cad. NO:20 Kat: 4 Tel : 229 53 91 - 229 53 96 - 229 33 28 Sıhhiye / ANKARA	27	TGS Gen. Bşk.: ORHAN ERİNÇ Basın Sarayı Kat: 2 Tel : 527 85 34 Çağaloğlu / İSTANBUL
12	KRİSTAL-İŞ Gen. Bşk.: NECATİ ALTUNKAYNAK Kazancı Yokuşu, Ağaçağrağı Sokak No: 3 Daire: 10 Tel : 151 95 77 (3 Hat) 80090 Taksim / İSTANBUL	28	TÜRKİYE BELEDİYE-İŞ Gen. Bşk.: FUAT ALAN Yeni Selim Paşa Sokak 62 Tel : 513 82 54-55-56 Aksaray - İSTANBUL
13	TÜRK-METAL Gen. Bşk.: MUSTAFA ÖZBEK Akıncılar Sokak No: 14 Tel : 229 17 53-54 Maltepe / ANKARA	29	TÜRK-SEN Gen. Bşk.: ÖNDER KONULOĞLU 7 A Şehit Mehmet R. Hüseyin Sokak Tel : 72 444 Lefkoşe / KIBRIS